

צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שמאי רכב), תש"ם-1980

ק"ת תש"ם, 2182; תשמ"א, 779; תשמ"ב, 1263; תשמ"ג, 1783; תשמ"ד, 1688; תשמ"ה, 1392; תשמ"ו, 279; תשמ"ז, 386, 772; תשמ"ט, 96, 244; תשנ"ה, 380; תשנ"ז, 9; תשנ"ט, 525; תשס"ג, 76.
 עדכון סכומים: תש"ן, 42; תשנ"ב, 397, 945, 1530; תשנ"ג, 713; תשנ"ד, 7, 765; תשנ"ה, 42, 1325; תשנ"ו, 29, 743; תשנ"ז, 13, 496, 1148; תשנ"ח, 666, 1349; תשנ"ט, 574, 1174; תש"ס, 601; תשס"א, 4, 1054; תשס"ב, 586; תשס"ג, 45; תשס"ו, 621; תשס"ח, 681; תשס"ט, 641; תש"ע, 982; תשע"א, 898; תשע"ב, 1029; תשע"ג, 871; תשע"ד, 982; תשע"ו, 824; תשע"ח, 1174; תשע"ט, 3048; תש"ף, 720; תשפ"א, 2766; תשפ"ב, 2496; תשפ"ג, 1778.

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 5, 6, 15, 38 ו-43 לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957, אני מצווה לאמור:

לפי סעיף 247(א)(5) לחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016, צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שמאי רכב), התש"ם-1980 יעמוד בתוקפו עד יום 17.2.2025.

1. הגדרות [תיקון: תשמ"ב, תשמ"ו]
 - בצו זה –
 - "רכב" ו"רשות הרישוי" – כמשמעותם בפקודת התעבורה;
 - "הודעת אי שימוש", "שווי הרכב" ו"נזק גלמי" – כמשמעותם בתקנות התעבורה, התשכ"א-1961;
 - "השר" – שר התחבורה;
 - "הרשות" – מנהל האגף לרכב ולשירותי תחזוקה במשרד התחבורה או מי שהוא אצל לו סמכויותיו לפי צו זה כולן או מקצתן;
 - "קורס" – קורס מקצועי שנותן גוף שאישרה אותו הרשות לפי תכנית שאישרה;
 - "מפקח" ו"מבטח" – כמשמעותם בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, תשי"א-1951;
 - "פנקס השמאים" – פנקס לרישום שמאי הרכב המתנהל לפי צו זה;
 - "שמאות רכב" – עיסוק בשומה ובהערכת שווי של רכב ונזקים שנגרמו לרכב בתאונה או מכל סיבה אחרת;
 - "שמאי רכב" – מי שרשום בפנקס השמאים;
 - "תעודה" – תעודה שניתנה לשמאי רכב שנרשם בפנקס שמאי רכב לצורך העיסוק בשמאות רכב.
2. הגבלת עיסוק [תיקון: תשמ"ה]
 - (א) לא יעסוק אדם בשמאות רכב אלא אם הוא רשום בפנקס שמאי הרכב ובידו תעודה בת תוקף.
 - (ב) לא יעסיק אדם בשמאות רכב אדם שאינו רשום בפנקס השמאים, למעט מתמחה בתקופת התמחותו אם הוא רשום בפנקס המתמחים שמנהלת הרשות.
3. בקשה לרישום בפנקס
 - (א) הרוצה להירשם בפנקס השמאים יגיש בקשה בכתב לרשות ויצרף לבקשה מסמכים בתמיכה לה.
 - (ב) הרשות רשאית לדרוש אימות בתצהיר או בדרך אחרת שתקבע על פרטי הבקשה ורשאית היא לדרוש כל ראייה בכתב אחרת אשר לדעתה תתמוך בבקשה.
4. תנאים לרישום ומתן תעודה [תיקון: תשמ"א, תשמ"ו, תשמ"ז, תשנ"ז]
 - (א) הרשות תרשום בפנקס השמאים מי שנתקיימו בו להנחת דעתה כל אלה:
 - (1) הוא תושב ישראל ומקום מגוריו הקבוע בישראל;
 - (2) הוא בעל רשיון לנהיגת רכב מדרגה 02 לפחות לפי תקנות התעבורה, תשכ"א-1961;
 - (3) מלאו לו 23 שנים;
 - (4) הוא בעל השכלה של שתיים-עשרה שנות לימוד לפחות במוסד שהכיר בו משרד החינוך והתרבות או בוגר בית ספר מקצועי תלת שנתי מוכר במגמת מכונאות רכב, או בעל אחת-עשרה שנות לימוד ותעודת הסמכה במכונאות רכב או של קצין בטיחות;
 - (5) הוא בעל תעודת סוג 2 במכונאות רכב מאת משרד העבודה והרווחה או בעל הדירוג הגבוה ביותר במקצוע פחחות רכב;
 - (6) התמחה בעניני שמאות רכב במשרדו של שמאי בתקופה של שנה אחת לפחות, ובהתאם לכללים שקבעה הרשות;
 - (7) לא נתקיים בו האמור בתקנה 15ב(1) עד (3) לתקנות התעבורה;
 - (8) הוא עבר בהצלחה קורס;
 - (9) הוא עמד בהצלחה בבחינות בפני ועדת בחינות שמינתה הרשות.
 - (ב) מי שקיים את התנאים האמורים בסעיף קטן (א) ונרשם בפנקס השמאים תתן לו הרשות תעודה על רישומו שתקפה לחמש שנים או לתקופה קצרה מזו שקבעה הרשות.
 - (ג) הרשות רשאית לתת תעודה למי שנרשם בפנקס השמאים על פי סעיף 17 לצו זה.
 - (ד) הרשות רשאית לחדש את התעודה אם נתקיימו בשמאי הרכב התנאים הקבועים בצו זה או לפיו.

		מינוי מועצה מייצעת וסמכויותיה [תיקון: תשמ"ד, תשמ"ה, תשנ"ה]
השר ימנה מועצה מייצעת שתייעץ לרשות בענינים אלה:		
(א) מתן תעודה, סירוב לתיתה, התלייתה, ביטולה או סירוב לחדשה;		
(ב) קביעת תכנית לימודים ותכנית בחינות;		
(ג) קביעת כללי אימון מתמחים וכללים לרישום מתמחים;		
(ד) כללי התנהגות, אתיקה מקצועית והנחיות מקצועיות לשמאים ולמתמחים;		
(ה) עיסוקים האסורים על שמאי רכב;		
(ו) (בוטל).		
6. (א) המועצה תורכב מעשרה חברים שיתמנו לשנתיים, והם:		הרכב המועצה [תיקון: תשנ"ה]
(1) שלושה נציגים של משרד התחבורה וביניהם היושב ראש וממלא מקומו;		
(2) שלושה נציגים של שמאי הרכב;		
(3) נציג אחד של הממונה על שוק ההון במשרד האוצר;		
(4) נציג איגוד חברות הביטוח בישראל;		
(5) נציג משטרת ישראל;		
(6) נציג ציבור.		
(ב) השר רשאי להאריך את המינוי של חבר המועצה, או להחליפו לפני תום תקופת כהונתו.		
(א) יושב ראש המועצה יקבע את מועד הישיבות, מקומו, סדר יומן וסדרי הדיון לכל ענין.	7.	סדרי הדיון
(ב) החלטות המועצה יתקבלו ברוב דעות הנוכחים בישיבה, ובלבד שנכחו בישיבה לפחות שלושה חברים וביניהם נציג אחד של הממשלה; היו הדעות שקולות, תכריע דעת היושב ראש.		
(ג) המועצה רשאית למנות מבין חבריה או שלא מביניהם ועדות משנה לכל ענין הנוגע לתפקידיה לפי צו זה.		
(א) הרשות רשאית, בהתיעצות עם המועצה, למחוק שמאי מפנקס השמאים, לבטל תעודה שניתנה, להתלותה, לסרב לחדשה, להתנות בה תנאים, להוסיף עליהם או לשנותם דרך כלל או למקרה מסויים או להגביל את תקופת תקפה.	8.	ביטול רישום או תעודה
(ב) מחיקה מפנקס השמאים או ביטול תעודה יכול שיהיה לצמיתות או לתקופה מסויימת או עד שיתמלאו תנאים שקבעה הרשות.		
(ג) הרשות לא תמחק שמאי רכב מפנקס השמאים ולא תבטל תעודה אלא אם נתנה לו תחילה הזדמנות לטעון את טענותיו ולהביא את ראיותיו לענין זה.		
(א) שמאי ימסור לרשות, לפי דרישתה בכתב, פרטים על מצבו של רכב שהוא שם.	9.	מתן הודעות ומסירת פרטים [תיקון: תשמ"ב, תשמ"ד, תשמ"ו, תשנ"ט]
(ב) עלה הנזק הגולמי ברכב שהוא שם על 60 אחוזים משווי הרכב ימסור השמאי לנוהג בו או לבעליו הודעת אי שימוש ויודיע על כך לרשות הרישוי בטופס שקבעה כאמור בתקנה 289(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.		
(ג) שמאי רשאי, תוך 21 ימים מיום שחתם על שומה של רכב, לבקש תיקון או שינוי של השומה מאת הרשות, ובלבד שהבקשה הוגשה לא יאוחר מ־90 ימים ממועד קרות המקרה שבו נגרם הנזק.		
(ד) הוגשו לרשות שומות מנוגדות על רכב, רשאית הרשות להביא את הענין לפני ועדת ערר שמינתה לכך.		
(ה) הגישה רשות הרישוי לרשות בקשה לבדיקת שומה, תבדוק אותה בעצמה או תביא אותה לפני ועדת הערר.		
(ו) הרשות רשאית, לאחר ששמעה את דעתה של ועדת הערר, לאשר או לשנות את הודעת השמאי; החלטת הרשות תהיה סופית.		
(ז) החליטה הרשות לשנות או לתקן כאמור בסעיף קטן (ו) הודעת אי־שימוש, תודיע על כך לרשות הרישוי בטופס שקבעה.		
(א) שמאי לא יעשה שומה ולא יתן חוות דעת על רכב הנמצא במוסך ולא יאשר את תיקונו של רכב כאמור אלא אם כן הרכב נמצא במוסך בעל רשיון תקף לפי סעיף 5 לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (מוסכים ומפעלים לכלי רכב), התש"ל-1970.	10.	אישור תיקון, דיווח וחתימה [תיקון: תשמ"ו, תשמ"ט, תשנ"ט]
(ב) שמאי לא ייתן חוות דעת על רכב אלא על סמך בדיקתו או לאחר שפיקח על מתמחה שנתן אותה; חתימה של השמאי על חוות דעת תחייב אותו.		
11. שמאי ינהל רשומות ופנקסים לפי פרטים שקבעה הרשות בהתיעצות עם המועצה.		ניהול רשומות
12. במילוי תפקידיו יפעל השמאי כלפי לקוחו וכלפי המבטח במהימנות, בנאמנות ובישור וינקוט אמצעים סבירים כדי להבטיח התנהגותם המהימנה, הנאמנה והישרה של עובדיו.		חובת נאמנות
13. תעודה היא אישית ואינה ניתנת להעברה.		איסור העברה
14. הרשות רשאית, בהמלצת המועצה, לפטור מבקש מהוראות סעיף 4, כולן או מקצתן, מנימוקים שקבעה בהחלטתה; פטור כאמור יכול שיהיה באופן כללי, לסוג של מבקשים או למקרה מסויים.		פטור
(א) בעד רישום בפנקס השמאים או בפנקס המתמחים או בעד תעודה או בחינה תשולם האגרה שנקבעה בתוספת.	15.	אגרות [תיקון: תשמ"א, תשמ"ג, תשמ"ה, תשס"ג]
(ב) סכום האגרה שבתוספת ישנתה ב־1 באפריל של כל שנה (להלן – יום השינוי) לפי שיעור עליית מדד המחירים לצרכן שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן – המדד), בחודש פברואר שקדם ליום		

השינוי לעומת המדד שפורסם בחודש פברואר בשנה שקדמה לה (המדד היסודי), ויעוגל לשקל החדש השלם הקרוב.

(ג) המנהל הכללי של משרד התחבורה יפרסם בהודעה ברשומות את נוסח התוספת כפי שהשתנה לפי סעיף קטן (ב).

16. הרשות תהיה הרשות המבצעת צו זה והיא רשאית לתת כל הוראה לצורך ביצועו.
17. מי שלהנחת דעת הרשות –
- (1) עסק בשמאות רכב כעיסוק עיקרי תקופה של שלוש שנים שקדמו לתחילתו של צו זה יהא זכאי להירשם בפנקס השמאים ולקבל תעודה;
- (2) עסק בשמאות רכב כחלק מעיסוקו רשאית הרשות, בהתייעצות עם המועצה, לרשום אותו בפנקס השמאים ולתת לו תעודה לאחר שימלא תנאים שהיא קבעה;
- (3) קיים את התנאים האמורים בסעיף 4 למעט עיסוק בפועל בשמאות רכב, רשאית הרשות לרשום אותו בפנקסי השמאים, אך לא לתת לו תעודה.
18. הוראות צו זה אינן באות לגרוע מכוחו של כל דין.
19. תחילתו של צו זה ששה חדשים מיום פרסומו.

תוספת

[תיקון: תשמ"א,
תשמ"ג, תשמ"ה,
תשמ"ד², תשמ"ט²,
הודעות]]

(סעיף 15)

בשקלים חדשים

(הסכומים מעודכנים החל מאפריל 2023)

- 301 (1) אגרה בעד רישום בפנקס השמאים
- 1,050 (2) אגרה חמש שנתית בעד תעודת שמאי
- 301 (3) אגרה בעד רישום מתמחה בפנקס
- 150 (4) אישור על תוצאות בחינה עיונית, בעל פה או בכתב, או בחינה מעשית
- מחצית האגרה ששולמה בעד המסמך המקורי (5) כפל מסמך

י' באב תש"ם (23 ביולי 1980)

חיים לנדאו
שר התחבורה

אזהרה: המידע בוויקיטקסט נועד להעשרה בלבד ואין לראות בו ייעוץ משפטי. במידת הצורך היוועצו בעורך־דין.